

Aluvere kool on arvatust vanem

Aarne Mäe

Ehkki 1998. aastal tähistati Aluvere Põhikoolis suurejooneliselt 135 aastapäeva, tuleb peagi uuesti juubelit tähistada, sest välja ilmunud ürikud ütlevad kooli vanuseks hoopis 200.

Kooli muuseumi hooldus-õpetaja Aino Kurmiste, pühendunud inimene, kes koostas ka kolme aasta eest põhikoolide kohta ainulaadse raamatu, sai ajaloo korrektuurist teada aasta pärast pidustusi. Nüüd valmistab ta ette 200. juubelile pühendatud konverentsi.

Seda, et Sõmerul kool juba 200 aastat tagasi asutati, teatas Kurmiste Kundast pärit pedagoogikaülikooli professor Lembit Andresen, kes oli Tartu Ülikooli arhiivist juhtumisi leid-

nud seni teadmata dokumendi: nimelt korraldanud Sõmerul koolihariduse andmise pastor Winkler, kes kirjutab 8. detsembril 1801. aastal, et "...olen neil päeval mõisa toel Sõmerule kooli asutanud, sest sealsed lapsivanemad olid laste kodusel kasvatamisel hooletud."

Tegelik kooliasutamise põhjus näis peituvat selles, et noored saaksid enne leeriõpetust selleks vajaliku lugemis- ja arvutuskuse. Arvatavasti polnud kindlat koolimaja ega õpetajat, ilmselt võis õpetus käia kusagil talutares mõne mõisaametniku juhendamisel.

"Tundsin end tõesti väga rumalasti, kui Andreseni kirja sain, aga ma ju töötasin arhiividokumentidega," ütles Kurmiste. Samas lohutati teda, et

on koole, kus on neli-viis korda aastapäev kaugemale nihkunud, sest arhiividest tuleb esile aina uusi (tegelikult vanu) dokumente, mida ajaloolased pole veel jõudnud läbi uurida.

Nüüd, 6. detsembril, tähistataksegi Aluveres kooli 200. aastapäeva. Aino Kurmiste koostab päevakohase brošüüri ning õpilased annavad kontserdi ja esitavad ettekanded.

Kurmiste ise räägib konverentsil koolihariduse andmisest Sõmeru vallas aastatel 1919–1940.

Maakonna vanim maakool asutati teadaolevalt Haljalas, kus tähistatakse tuleval aastal hariduse andmise 310. aastapäeva.

Rakveres on kooliharidust antud üle 400 aasta.